

Bryssel, 15. syyskuuta 2025
(OR. en)

12800/25

RECH 384

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	<i>Kilpailukykyneuvoston (sisämarkkinat, teollisuus, tutkimus ja avaruus) 29.–30. syyskuuta 2025 pidettävän istunnon valmistelu</i> Horisontti Eurooppa -paketti: tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma 2028–2034 a) Puiteohjelma ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt b) Horisontti Euroopan täytäntöönpanoa koskeva erityisohjelma – Periaatekeskustelu

Valtuuskunnille toimitetaan ohessa puheenjohtajavaltion ilmoitus aiheesta ”**Kaksikäyttöä, turvallisuutta ja puolustusta koskeva EU:n tutkimus ja innovointi**” kilpailukykyneuvostossa 30. syyskuuta 2025 käytävää periaatekeskustelua varten.

**KAKSIKÄYTTÖÄ, TURVALLISUUTTA JA PUOLUSTUSTA KOSKEVA EU:N
TUTKIMUS JA INNOVOINTI**

Tutkimuksen ja innovoinnin merkitys Euroopan tulevaisuuden muovaamisessa on yhä tärkeämpi. Nykyinen geopoliittinen tilanne on vauhdittanut tarvetta tutkimukseen ja innovointiin, joka on luonteeltaan kaksikäyttöistä ja mahdollisesti painottunut puolustussovelluksiin. Kun otetaan huomioon kasvavat uhat ja uudet geopoliittiset haasteet, Euroopan on oltava toimintakykyinen. Muiden maailmanlaajuisten toimijoiden omaksuman lähestymistavan mukaisesti Euroopan on hyödynnettävä tutkimuksen ja innovoinnin koko potentiaali sekä tutkittava tapoja hyödyntää siviili- ja puolustusalaan liittyvän tutkimuksen ja innovoinnin välisiä synergioita.

Euroopan komission 16. heinäkuuta hyväksymä ehdotus seuraavaksi Horisontti Eurooppa - puiteohjelmaksi mahdollistaa kaksikäyttöluonteisten hankkeiden rahoittamisen keskittyen Euroopan innovaationeuvoston Accelerator-ohjelman puolustussovelluksiin. Vaikka ehdotuksen yksityiskohtia ei ole vielä viimeistelty, se johtaa soveltamisalan muuttamiseen nykyiseen puiteohjelmaan verrattuna.

Ehdotus näyttää olevan syyskuussa 2024 julkaistun Manuel Heitorin korkean tason työryhmän raportissa ”Align, Act, Accelerate – Research, Technology and Innovation to boost European Competitiveness” esitetyn suosituksen mukainen. Raportin lopullisena suositukseksi oli, että kaksikäytön väistämättömyys hyväksytään hyödyntämällä kaksikäyttöä molemmilla tavoilla.

Korkean tason työryhmä totesi, ettei kaksikäyttö- ja siviilitutkimuksen tiukan kahtiajaon noudattaminen ole ihanteellinen tapa edetä, eikä sitä pitäisi käyttää viitekehyksenä eriyttämiselle eurooppalaisessa kontekstissa. Raportissa tuotiin esiin kaksi pääasiallista perustelua tälle väitteelle. Ensimmäinen oli se, että monien uusien teknologioiden kaikkialla läsnä olevan luonteen vuoksi lähes kaikki tutkimus, kehitys ja innovointi ovat ”kaksikäyttöisiä” (esim. internet, tekoäly, matkapuhelimet, dronit, robotit). Toisen perustelun mukaan minkä tahansa nykyaikaisen armeijan lähes kaikkialla läsnä olevien ja kattavien vaatimusten vuoksi melkein kaikki tutkimusalat ovat määritelmänsä mukaan ”kaksikäyttöisiä” (esim. terveys, ravitseminen, inhimillinen suorituskyky).

Korkean tason työryhmä totesi lopuksi taloudellisesta näkökulmasta seuraavaa: ”Maiden sotilasmenojen vähentäminen ei enää tuota taloudellista hyötyä rauhan aikana. Eurooppalaisen tutkimuksen, kehityksen ja innovoinnin haasteena on tuottaa uusia innovaatiohyötyjä sotilasmenojen väistämättömän kasvun tilanteessa”.

Kaksikäyttöhankkeiden ja mahdollisesti puolustusalan sovelluksiin keskittyvien hankkeiden mahdollistaminen puiteohjelmassa on arkaluonteinen kysymys. Sen vuoksi ehdotus kaksikäyttöhankkeiden ja puolustussovelluksiin keskittyvien hankkeiden sisällyttämisestä seuraavaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan edellyttää, että esimerkiksi vaikutuksia, hankkeisiin osallistuvia uusia sidosryhmiä, arkaluonteisten tietojen käsittelyä, yhteistyötä kolmansien maiden kanssa ja turvallisuusnäkökohtia tarkastellaan perusteellisesti.

Edellä esitetyn perusteella tutkimus ministereitä pyydetään esittämään näkemyksensä seuraavista keskeisistä kysymyksistä:

1. Mitä mahdollisuuksia tämä uusi lähestymistapa tarjoaa Euroopan kilpailukyvyn ja häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi ja parantamiseksi entisestään?
2. Mitä erityisiä arkaluonteisia seikkoja on otettava huomioon puiteohjelmaa avattaessa?
3. Miten kaksikäyttöhankkeita ja puolustussovelluksiin keskittyviä hankkeita olisi tuettava seuraavassa Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa?